

Kwaliteitscriteria 2025-2030

Kwaliteitsregister Farmaceutisch Consulenten

Inleiding

Het Kwaliteitsregister Farmaceutisch consulenten is sinds de start in 2013 ondergebracht bij KABIZ, die voor veel (para en peri) medische beroepen een kwaliteitssysteem beheert.

Afgesproken is dat eens in de vijf jaar herbezinning op de kwaliteitscriteria plaatsvindt. De periodieke herziening van de kwaliteitscriteria Farmaceutisch consulenten wordt door de Registratiecommissie Kwaliteitsregister Apothekersassistenten en Farmaceutisch consulenten uitgevoerd. Hierin zijn vertegenwoordigd Optima Farma, NVFZ en KABIZ.

Waar nodig zijn kwaliteitscriteria aangepast en verduidelijkt ten opzichte van de vorige versie.

De herziene Kwaliteitscriteria Farmaceutisch consulenten 2025-2030 laten zien dat de Farmaceutisch consulenten een gediplomeerde professionele beroepskracht is, die kwaliteit levert en haar vakkennis en deskundigheid op peil houdt.

1. Registratie in het Kwaliteitsregister Farmaceutisch Consulenten

1.1 Initiële registratie

Alleen farmaceutisch consulenten die in het bezit zijn van een erkend diploma apothekersassistent, conform de in artikel 34 Wet BIG beschreven opleidingseisen én een hbo-diploma Farmaceutisch consulent, kunnen zich inschrijven in het Kwaliteitsregister Farmaceutisch consulenten.

Indien de farmaceutisch consulent al ingeschreven staat in het Kwaliteitsregister Apothekersassistenten dan hoeft alleen het hbo diploma Farmaceutisch consulent worden aangeleverd.

In 2025 is besloten dat de Farmaceutisch consulent geen dubbele registratie hoeft bij te houden voor het Kwaliteitsregister Apothekersassistent. Als de Farmaceutisch consulent (her)registratie heeft uitgevoerd, wordt ook voldaan aan de kwaliteitscriteria van apothekersassistenten. De periode en status van de registratie van apothekersassistent wordt gelijk gehouden met de registratie en status van de registratie als farmaceutisch consulent.

1.2 Herregistratie

Herregistratie van ingeschreven farmaceutisch consulenten vindt elke vijf jaar plaats en is alleen mogelijk indien in die vijf jaar aan de kwaliteitscriteria is voldaan.

2. Kwaliteitscriteria Farmaceutisch Consulenten 2025-2030

De ontwikkeling van de kwaliteitscriteria Farmaceutisch Consulent is tot stand gekomen in een samenwerkingsverband van KABIZ, NVFZ & Optima Farma.

Kwaliteitscriteria

A. Werkervaring

1600 uur direct / indirect, farmaceutisch inhoudelijk gebonden werkzaamheden per vijf jaar, behaald in minimaal 36 maanden.

Deze berekening is gebaseerd op een gemiddelde van 8 uur per week daadwerkelijke werkzaamheden als Farmaceutisch Consulent.

In vijf jaar, uitgaande van ongeveer 40 werkbare weken per jaar => $8 \times 5 \times 40 = 1600$ uur
Daarnaast kan de Farmaceutisch Consulent voor de andere uren ook in een andere functie, werkzaam zijn.

B. Deskundigheidsbevordering

100 punten totaal in vijf jaar waarvan:

- **Minimaal 60 punten** zijn behaald uit het volgen van bij- en nascholingen, waarvan
 - minimaal 40 punten behaald is uit door KABIZ voor Farmaceutisch Consulenten geaccrediteerde bij- en nascholing.
- **Minimaal 20 punten** zijn behaald uit overige deskundigheidsbevorderende activiteiten.
- **De overige 20 punten zijn vrij in te vullen** (waarbij je hier de keuze hebt uit punten te behalen uit bij- en nascholing en/of overige deskundigheidsbevorderende activiteiten).

Concretisering activiteiten periode 2024-2029

1. Werkervaring

Activiteit	Werkervaring
Definitie	Alle cliënt of patiënt gebonden werkzaamheden die beschreven zijn in het competentieprofiel van de Farmaceutisch Consulent, geaccordeerd door beide beroepsverenigingen. De farmaceutisch consulent is een specialist op het gebied van farmaceutische patiëntenzorg en medicatieveiligheid. De farmaceutisch consulent ontwikkelt, implementeert en evalueert beleid, doet projecten en onderzoek op het gebied van farmaceutische patiëntenzorg en medicatieveiligheid, en adviseert en begeleidt belanghebbenden hierin, opdat wordt bijgedragen aan een cliëntgerichte en foutloze dienstverlening. Naast het aansturen van een apotheekteam, werkt een farmaceutisch consulent samen met het apotheekteam en voert naast de taken van Farmaceutisch consulent ook taken uit van apothekersassistenten.
Wel	Alle werkzaamheden die volgens het geldende functieprofiel tot het werkterrein van de Farmaceutisch consulent behoren.
Niet	Werkzaamheden uitsluitend als manager en/of docent
Bewijslast	Arbeidsovereenkomst(en) met functieomschrijving, urenregistratie en/of facturatie/declaratieoverzichten (ZZP'er). Of een verklaring van de werkgever/apotheker met daarin het aantal werkzame uren als farmaceutisch consulent
Uren	Totaal 1600 uur in een periode van vijf jaar, behaald in minimaal 36 maanden

2. Scholing

Activiteit	Scholing
Definitie	Het volgen van bij- en nascholing welke bijdraagt aan het verhogen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening
Wel	Beroepsrelevante / specialistisch relevante HBO bij-en nascholing 1. vakinhoudelijke criteria: • de inhoud van scholing sluit aan bij de beroeps- en functie uitoefening volgens opleidingscompetentie profiel HBO Farmaceutisch Consulent • de scholing heeft een meerwaarde voor de beroepsbeoefenaar t.a.v. kennis, vaardigheden en/of attitude • de scholing sluit aan bij recente ontwikkelingen in het vakgebied en in de gezondheidszorg • de scholing sluit aan bij de door de beroepsverenigingen en in de farmacie erkende richtlijnen. 2. scholing met betrekking tot intervisie, intercollegiale toetsing 3. scholing met betrekking tot Farmaceutische Patiëntenzorg/Medicatieveiligheid • relevante inhoudelijke onderwerpen • het vertalen van richtlijnen naar de praktijk • projectmatig werken • onderhouden & borging van het apotheekkwaliteitssysteem 4. beroepsgerelateerde scholing zoals: • communicatieve vaardigheden • scholing beroepsgerelateerde software-systemen • hybride werken • inhoudsdeskundige projecten en/of kwaliteitsmanagement Vormen: Congressen (nationaal en internationaal)symposia, klinische lessen, refereeravonden, cursussen, e-learningen, trainingen, studiedagen, themadagen, workshops etc.
Niet	Niet beroepsrelevante scholing
Bewijslast	Certificaat of bewijs van deelname afgegeven door de scholingsaanbieder. Bij niet door KABIZ geaccrediteerde scholing moet om de inhoud en het aantal punten vast te kunnen stellen ook worden toegevoegd het programma met begin-pauze en eindtijden.
Punten	Punten 1 studiebelastinguur (SBU) = 1 punt bij door KABIZ geaccrediteerde scholing Punten: 1 contactuur is 1 punt bij niet door KABIZ geaccrediteerde scholing
Accreditatie	Door scholingsaanbieder kan accreditatie worden aangevraagd bij KABIZ

3. Overige Deskundigheidsbevorderende activiteiten

Activiteit	Deelname aan intercollegiaal overleg, intercollegiale intervisie of intercollegiale toetsing*
Definitie	Op een methodische wijze werken aan verbetering van de kwaliteit van het eigen beroepsmatig handelen.
Wel	Intercollegiaal overleg is meer dan zomaar een overleg met collega's. Het is een verbetermethode bruikbaar bij het verbeteren van de kwaliteit van de dagelijkse beroepsuitoefening. Intercollegiaal overleg-voorbeelden: • Intervisie ter verbetering van eigen handelen of processen in de praktijk. • Casuïstiekbespreking • VIM-, MIC-overleg. Toelichting: Naast de hierboven genoemde erkende methodieken kan een teamoverleg ook meetellen als voldaan wordt aan de onderstaande kwaliteitsnormen: • Het overleg is gericht op het verbeteren van het vakinhoudelijk handelen • De resultaten en afspraken worden vastgelegd in notulen. • Er vindt follow-up plaats van resultaten en gemaakte afspraken bij een volgend overleg • In de notulen komt de inbreng van de deelnemers duidelijk naar voren. • De namen van de deelnemers (voornaam én achternaam) zijn vermeld in de notulen of als bijlage opgenomen op de presentielijst *Bij Intercollegiale toetsing beoordeelt een toetser of een collega een handeling goed uitvoert. Het doel is: het dagelijks handelen verbeteren.
Niet	Organisatorische zaken zoals overleg werkroosters, vakantie e.d. met betrekking tot de bijeenkomsten.
Bewijslast	Afhankelijk van het soort intercollegiaal overleg, intercollegiale intervisie of toetsing zijn er verschillende verklaringen nodig (te downloaden van www.kabiz.nl): Deelname intercollegiaal overleg (inhoudelijk deel werkoverleg) Deelname intercollegiaal overleg met erkende methodiek Verklaring intercollegiale toetsing Verklaring intercollegiale toetser.
Punten	1 punt per uur.

Activiteit	Stagebegeleiding
Definitie	Het begeleiden van stagiaires tijdens de beroepsvoorbereidende periode die voldoet aan de eisen zoals vastgelegd in Wet BIG, de landelijke afspraken van de opleidingen en het begeleiden van stagiaires tijdens beroepsgerelateerde stages van opleidingen met minimaal MBO-niveau 4
Wel	• begeleiding studenten vanaf MBO-niveau 4 en hoger tijdens • beroepsgerelateerde stages • begeleiding herintreders
Niet	Begeleiding van snuffelstages, oriëntatiestages
Bewijslast	Praktijkovereenkomst met de opleiding op naam van de stagebegeleider met standaardformulier(zie www.kabiz.nl) stagebegeleiding op naam van de werkbegeleider.
Punten	1 punt per vijf dagen stagebegeleiding tot maximaal 10 punten per 5 jaar
Accreditatie	Niet van toepassing

Activiteit	Het begeleiden van afstudeeropdrachten
Definitie	Het als externe begeleider begeleiden van een student met een afstudeeropdracht/onderzoek van HBO- of WO-opleiding gerelateerd aan het vakgebied
Niet	Informatie geven t.b.v. afstudeeropdracht Invullen van een enquête
Bewijslast	Verklaring Begeleiden afstudeeropdracht Afstudeerrapport
Punten	10 punten

Activiteit	Kwaliteitszorg (PDCA cyclus)
Definitie	Kwaliteitszorg via de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act cyclus) Een bijdrage leveren aan het kwaliteitsbeleid van de instelling vastgelegd in officiële kwaliteitsdocumenten.
Wel	• Een actieve bijdrage leveren aan het opstellen van kwaliteitsjaarverslag, kwaliteitsbeleidsplan, kwaliteitshandboek, procedures • Een actieve bijdrage leveren aan een verbeterplan in het kader van accreditatie of certificering van de apotheek • Het opstellen of bijstellen van werkinstructies (lokale protocollen). • Uitvoeren van een risico analyse
Niet	Feedback geven op concepten
Bewijslast	Verklaring Kwaliteitszorg
Punten	• 1 punt voor een document van 1-2 pagina's • 3 punten voor een document van 3-4 pagina's • 5 punten voor een document van 5-9 pagina's • 10 punten voor een document voor 10 pagina's en meer

Activiteit	Audit
Definitie	Audit is een vorm van intern of extern onderzoek dat wordt uitgevoerd aan de hand van een door de beroepsvereniging(en) erkende methodiek en vastgestelde kwaliteitscriteria /kwaliteitsnormen
Wel	Het volledig uitvoeren van een interne/externe audit inclusief het schrijven van een verslag.
Niet	Organisatie en coördinatie van de visitaties
Bewijslast	Verklaring visitatie / audit
Punten	1 uur = 1 punt

Activiteit	Zorg Medicatieveiligheid
Definitie	Zorg Medicatieveiligheid bestaat uit medicatiebegeleiding en medicatiebewaking uitgevoerd voor een zo doeltreffend en zo veilig mogelijk geneesmiddelen en hulpmiddelen gebruik voor de cliënt/patiënt Dit alles, uiteraard, binnen de grenzen van de eigen beroepsverantwoordelijkheid en in samenwerking met de apotheker. • beleid opzetten, uitvoeren en adviseren: het opzetten, uitvoeren en adviseren van beleid voor FPZ en medicatieveiligheid in de apotheek • medicatiebewaking: het uitvoeren van activiteiten die te maken hebben met het voorkomen van schade en/of ongemak bij geneesmiddelen gebruik n.a.v. voorgeschreven recept en/of de aanschaf van zelfzorggeneesmiddelen • inhoudskundige projectaansturing: het optreden als trekker en aanstuurder van een project en het hiertoe initiëren, opzetten, uitvoeren en evalueren van acties/projecten op het gebied van FPZ en medicatieveiligheid
Wel	• het door ontwikkelen van medicatiebewaking (MFB's) • het ontwikkelen van clinical rules • het uitvoeren van searches • anamnese van medicatiebeoordeling
Niet	• medicatiebegeleiding cliënt: het voorlichten en adviseren van gebruikers over geneesmiddelengebruik en gezondheid • interne en externe communicatie: het informeren en onderhouden van contacten met collega's, medebehandelaars en anderen
Bewijslast	Verklaring Zorg Medicatiebegeleiding
Punten	5 punten per onderdeel

Activiteit	Ontwikkeling van protocollen, standaarden en richtlijnen
Definitie	Protocollen, standaarden en richtlijnen zijn documenten met evidence based aanbevelingen en adviezen ter ondersteuning van de dagelijkse praktijkvoering. Het protocol, standaard of richtlijn moet op landelijk of op regionaal niveau zijn ontwikkeld en getoetst.
Wel	• Het actualiseren van landelijk geldende protocollen, standaarden en richtlijnen • Het ontwikkelen van landelijk geldende protocollen, standaarden en richtlijnen.
Niet	• Aanpassen bestaande richtlijn aan lokale situatie • Feedback geven op bestaande protocollen • Werkinstructies c.q protocollen binnen de eigen organisatie.
Bewijslast	Protocol/standaard /richtlijn met notulen vergaderingen.
Punten	Actieve bijdrage ontwikkelen 20 punten Actieve bijdrage actualiseren 10 punten

Activiteit	Profileren beroepsgroep
Definitie	Profileren beroepsgroep / bekendheid geven aan patiënten/cliënten, potentiële zorgverleners of beleidsmakers
Wel	Profileren van de beroepsgroep tijdens beroepsgerelateerde beurzen op regionaal, landelijk of internationaal niveau. Voorbeelden: • beroepenmarkt op middelbare school • presentatie voor patiëntenvereniging of andere beroepsgroep over het beroep
Niet	Patiëntvoorlichtingsmateriaal; Activiteiten in het kader van de (groeps)behandeling
Bewijslast	Verklaring Profileren beroepsgroep
Punten	2 punten per activiteit met een maximum van 10 punten

Activiteit	Lidmaatschap beroepsvereniging NVFZ
Definitie	Door het lidmaatschap van de beroepsvereniging op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op beroepsgebied
Wel	Lidmaatschap NVFZ
Niet	Lidmaatschap andere beroepsvereniging
Bewijslast	Controle vindt plaats op basis van het in het digitaal portfolio ingevoerde lidnummer van de beroepsvereniging NVFZ of Optima Farma
Punten	2 punten per jaar

Activiteit	Lidmaatschap beroepsvereniging Optima Farma
Definitie	Door het lidmaatschap van de beroepsvereniging op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op beroepsgebied en verder door o.a. het lezen van het vaktijdschrift, nieuwsbrieven, e-papers en informatie van het (besloten) deel van de website van de beroepsvereniging
Wel	Lidmaatschap Optima Farma
Niet	Lidmaatschap andere beroepsvereniging
Bewijslast	Optima Farma voert jaarlijks de punten in voor de leden
Punten	4 punten per jaar

Activiteit	Deelname aan commissies, werkgroepen, bestuur van en door de beroepsvereniging NVFZ of Optima Farma
Definitie	1. Stimuleren en faciliteren van alle aspecten van de beroepsontwikkeling 2. Profileren van de beroepsvereniging/beroepsgroep met als doel: • Bekendheid beroepsgroep vergroten waardoor zorgaanbod optimaal toegepast kan worden • Toegankelijkheid vergroten voor de patiënt • Beschikbaarheid van zorg garanderen
Wel	• Als lid van het bestuur en/of commissie van de beroepsvereniging NVFZ of Optima Farma • Als vertegenwoordiger namens de beroepsvereniging NVFZ en Optima Farma zitting hebben in andere besturen, werkgroepen, commissies, netwerken etc.
Niet	Organisatorisch activiteiten direct gekoppeld aan de vergadering;
Bewijslast	Punten worden ingevoerd door de beroepsvereniging NVFZ of Optima Farma
Punten	2 punten per bijeenkomst

Activiteit	Geven van scholing
Definitie	Het geven van beroepsgerelateerde scholing op minimaal mbo-4 niveau naar alle relevante niveaus (van de desbetreffende ontvanger)
Wel	• workshop, cursus, (klinische) les, opleiding • voorlichting en scholing gegeven aan collega apothekersassistenten en andere (farmaceutische) zorgverleners
Niet	-
Bewijslast	• Verklaring Geven van scholing • het programma van de scholing
Punten	1 uur scholing = 2 punten Dezelfde scholing telt maximaal 1 x per jaar mee

*Standaardformulieren zijn te downloaden via www.kabiz.nl onder veel gestelde vragen

Activiteit	Ontwikkelen van scholing
Definitie	Het ontwikkelen van beroepsgerelateerde scholing op HBO niveau aan/voor alle relevante niveaus (ontvangers)
Wel	Voor andere zorgverlener, patiënten en andere relevante doelgroepen
Niet	Vorbereiding voor het geven van scholing
Bewijslast	• Verklaring Ontwikkelen scholing • Het ontwikkelde studiemateriaal met een didactische onderbouwing.
Punten	1 uur ontwikkelen = 1 punt

Activiteit	Publiceren en presenteren
Definitie	• het schrijven van een artikel, ten behoeve van publicatie in tijdschrift/ op website • het verzorgen van een presentatie tijdens een (inter)nationaal congres c.q. symposium, waarmee de eigen beroepsinhoudelijke kennis wordt verdiept • het maken van een poster ten behoeve van presentatie op een (inter)nationaal congres c.q. symposium, waarmee de eigen beroepsinhoudelijke kennis wordt verdiept Betreffende product dient te zijn getoetst door vakinhoudelijke commissie / redactie
Wel	Artikel, lezing/presentatie, poster
Niet	Boekrecensie, verslag congres of bijeenkomst
Bewijslast	Het artikel, lezing/presentatie of poster met een kopie van de acceptatiebrief van redactie en of vakinhoudelijke commissie
Punten	Punten 15 punten per artikel c.q. lezing c.q. poster

Activiteit	Participatie binnen een wetenschappelijk en/of toegepast onderzoek
Definitie	Participeren in wetenschappelijk en/of toegepast onderzoek als: • onderzoeker • leverancier patiëntendata volgens diagnostisch onderzoek of behandelprotocol • deelnemer klankbordcommissie, begeleidingscommissie, stuurgroep
Wel	Wetenschappelijk en/of toegepast onderzoek dat leidt tot onderzoeksrapport
Niet	Het invullen van enquêtes
Bewijslast	Onderzoeksrapport: • als(mede) onderzoeker genoemd • voorkomen op de lijst van medewerkers • presentielijst en notulen
Punten	• als onderzoeker: 50 punten • per onderzoek patiëntenpopulatie 10 punten • per bijeenkomst 2 punten